

РЕШЕНИЕ

№ 11436

гр. София, 23.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 53 състав, в
публично заседание на 23.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Полина Величкова

при участието на секретаря Йоана Владимирова, като разгледа дело номер **12657** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 126 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на Н. Х. К. срещу Заповед № РВЕ25-РД55-35/ 14. 11. 2025 г., издадена от кмета на район "Възраждане" при Столична община, с която е отказано изплащането на компенсации за периода 01 септември – 31 октомври през учебната 2025/ 2026 г. по заявление № РВЕ25-КМ01-65/ 17. 10. 2025 г. на лицето Н. Х. К. в качеството му на родител на детето Н. Н. К.. В жалбата се сочат подробни аргументи за незаконосъобразност на обжалвания акт, като се иска неговата отмяна. В съдебното заседание жалбоподателят се явява лично, поддържа жалбата и моли да бъде уважена.

Ответникът - кметът на район "Възраждане" при Столична община се представлява от юрк. К., според когото жалбата е неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

Административен съд - София град, след като се запозна със становищата на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Жалбата е допустима – подадена е срещу подлежащ на оспорване индивидуален административен акт по смисъла на чл.21, ал.1 АПК – изрично волеизявление на административен орган, с което непосредствено се засягат права и законни интереси на жалбоподателя, от лице, което е адресат на акта, в преклузивния 14-дневен срок за оспорване. Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Страните не спорят и от доказателствата по делото се установява, че жалбоподателят е подал Заявление вх. № РВЕ25-КМ01-65/ 17. 10. 2025 г. за компенсиране на разходи по посочената по-горе Наредба по отношение на детето Н. Н. К..

На същата дата 17. 10. 2025 г. е депозирано и искане за изплащане на компенсации за извършените разходи за отглеждане, възпитание и обучение на детето Н. К. за периода от 1 септември – 31 октомври 2025 г. Към искането са представени и фактура № 17582 от 15. 09. 2025 г. и фактура № 17598 от 23. 09. 2025 г. с доставчик частна детска градина „Славейче“ ЕООД.

На 5. 11. 2025 г. в Информационната система за обслужване на детските заведения, подготовителните групи и първи клас в училищата /ИСОДЗ/ е вписано указание до жалбоподателя, че следва да приложи преводно/платежно нареждане за платени такси за периода 01. 09. 2025 г. – 31. 10. 2025 г.

На 17. 11. 2025 г. в ИСОДЗ е вписан изричен отказ за изплащане на компенсации, поради това, че към искането не са приложени документи за извършени плащания за посочените месеци. Отказът е обективизиран в Заповед № РВЕ25-РД55-35/ 14. 11. 2025 г., издадена от кмета на район "Възраждане" при Столична община

По делото е представен Договор за възпитание и обучение от 15. 09. 2025 г. за отглеждане, възпитание и обучение на детето Н. Н. К. в Частна детска градина "Славейче" срещу месечна такса от 890 лева. След издаването на оспорената заповед Н. К. е представил пред административния орган платежни нареждания от 23. 09. 2025 г. и от 22. 10 2025 г., от които се установява, че таксата за обучение на детето в Частна детска градина "Славейче" е платена за месец октомври 2025 г. и за месец ноември 2025 г.

Съгласно разпоредбата на чл. 119, ал. 5 от Закона за здравето, държавата предоставя средства на родителите за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждане, възпитание и обучение на деца от тримесечна възраст до 1 септември в годината, в която навършват тригодишна възраст, които: 1. не са приети поради липса на места в общински детски ясли и яслени групи в общински и държавни детски градини, за които детето е кандидатствало, и 2. не е предложено от общината по местоживееене на детето друго равностойно място в общинска детска ясла или яслена група в общинска детска градина. Според ал.8 на същата разпоредба условията и редът за предоставяне и изплащане на средствата по ал. 5 се определят с наредба на Министерския съвет.

Въз основа на последната разпоредба, с Постановление № 206/23. 10. 2023 г. на Министерския съвет е приета Наредба за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждане, възпитание и обучение на децата, които не са приети в общински детски ясли или яслени групи в общински или държавни детски градини поради липса на свободни места, обн. ДВ, бр. 90/27. 10. 2023 г., в сила от деня на обнародването /§ 4 от Преходните и заключителните й разпоредби/.

Съгласно чл. 3, ал. 1 от Наредбата родителите имат право да получат средства за компенсиране на разходите си, пряко свързани с отглеждане, възпитание и обучение на децата си, ако едновременно са изпълнени следните условия: 1. детето е кандидатствало за прием в общинска детска ясла или яслена група на общинска или държавна детска градина, в чийто прилежащ район се намира настоящият адрес на детето, по ред, определен от съответната община, и същото не е прието поради липса на свободни места; 2. детето не е записано в общинска детска ясла или в яслена група на общинска или държавна детска градина; 3. общината по настоящия адрес на детето не е предложила на родителите друго място в общинска детска ясла или яслена група в общинска детска градина поради липса на свободни места във всички общински детски ясли и общински детски градини в прилежащия район; 4. родителите не получават подпомагане от държавния бюджет с изключение на месечни помощи за отглеждане на дете по чл.7, ал.1 от Закона за семейни помощи за деца или подпомагане за сметка на оперативни програми за същите дейности на друго основание за периода, за който се изплащат средства за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждане, възпитание и обучение, по реда на тази наредба; 5. за

отглеждане на детето не се ползва отпуск по чл. 164, ал. 1 от Кодекса на труда за отглеждане на дете до навършване на 2-годишната му възраст.

Съгласно чл. 4, ал. 1 от Наредбата на компенсиране със средства от държавния бюджет подлежат направените от родителите по чл. 3 разходи, пряко свързани с отглеждане, възпитание и обучение на децата им, ако са допустими. Допустими разходи, които подлежат на компенсиране, според ал. 2 на чл. 4, са: 1. разходи за заплащане на такси по договори за отглеждане, възпитание и обучение, сключени с частна детска ясла или с частна детска градина с яслена група; 2. разходи за заплащане на възнаграждения по договори за отглеждане, възпитание и обучение, сключени с физически лица.

Родителите, които желаят да получат компенсиране при условията и по реда на тази наредба за извършените от тях разходи, пряко свързани с отглеждане, възпитание и обучение на децата си, подават заявление по образец съгласно приложение № 1 в общината по настоящия адрес на детето /чл.7, ал.1 от наредбата/. Общината извършва проверка за наличието на условията на чл. 3 към датата на подаване на заявлението и в 14-дневен срок уведомява родителите, които имат право да получат компенсиране на разходите. Когато не са налице условията по чл. 3, кметът на общината или упълномощено от него длъжностно лице издава мотивиран отказ за компенсиране на разходите, който може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс – чл. 7, ал. 4.

За изплащане на компенсации родителите по чл. 7, ал. 3 подават искане в общината по настоящия адрес на детето – чл. 8, ал. 1 от Наредбата. С искането родителят декларира, че към момента на подаването му са изпълнени изискванията на чл. 3, ал. 1, т. 4 и 5, както и предпочитания от него начин за изплащане на компенсациите - по касов или безкасов път, със съответната информация за банковата сметка. Към искането по ал.1 се прилагат документите по чл. 5 или 6, удостоверяващи извършените от родителите разходи за периода, за който се иска компенсиране. Съгласно чл. 8, ал. 4 от Наредбата, договорът за отглеждане, възпитание и обучение, както и копие от документите, удостоверяващи спазването на изискванията по чл. 4, ал. 3 за физическото лице, страна по договора, се прилагат само към първото искане за изплащане, а за следващите периоди - само ако са настъпили промени.

Според азписаното в чл. 9 от Наредбата, общината проверява дали са налице изискванията на чл. 3, ал. 1, т. 1, 2 и 3, извършва проверка на подадените документи за изпълнение на изискванията на чл. 3, ал. 1, т. 4 и 5 и на чл. 5 и 6 и на допустимостта на разходите. Съгласно ал. 2 на посочената разпоредба кметът на общината или упълномощено от него длъжностно лице със заповед определя размера на компенсацията за допустимите разходи за съответния период или мотивирано отказва изплащането на компенсация за недопустимите разходи.

От така посоченото следва извод, че производството по компенсиране на направените от родителите разходи за отглеждането, възпитанието и обучението на децата им, неприети в общинска ясла или яслена група на общинска детска градина, е уредено като двуфазно – в първата фаза въз основа на подадено заявление за компенсиране се извършва проверка дали родителите на неприетото дете отговарят на определени условия, които следва да са налице кумулативно, а във втората фаза въз основа на подаденото искане за изплащане на компенсации се извършва проверка дали разходите са допустими за компенсиране или не. Всяка фаза приключва с нарочен акт на кмета на общината или упълномощено от него длъжностно лице, подлежащ на обжалване по съдебен ред.

В случая оспорената заповед е издадена от кмета на Район „Възраждане“-СО като правомощията за разглеждане и произнасяне по подаденото от оспорващия искане за изплащане на компенсации са му предоставени със Заповед № СОА24-РД09-455/05. 01. 2024г. на кмета на СО, служебно

известна на съда, т.е. актът, предмет на оспорване, е издаден от компетентен административен орган.

Спазено е изискването за форма на административния акт – заповедта е издадена в писмена форма и съдържа задължителните реквизити по чл. 59, ал. 2 от АПК, в т.ч. са посочени фактически и правни основания за издаването ѝ.

При издаването ѝ обаче са допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, които са съществени, тъй като са повлияли върху преценката на административния орган по приложението на материалния закон.

Производството по компенсирание на направените от родителите разходи за отглеждане на детето им в яслена група или някоя от групите в общинските и държавните детски градини, е двуфазно, като оспорената заповед касае втората фаза на производството /която се повтаря регулярно/, а именно - за изплащане на компенсации.

Що се касае до платежните документи, удостоверяващи извършено плащане за периода 01. 09. 2025 г. – 31. 10. 2025 г., то видно от приложената от ответника извадка от ИСОДЗ, към искането са били приложени фактури. Действително, не са представени платежни нареждания към посочените фактури. Такива са изискани от административния орган чрез съобщение от 5. 11. 2025 г., изпратено до заявителя чрез системата ИЗОДОС. В това съобщение обаче не е указан срок, в който да бъдат представени платежните документи, нито пък заявителят е уведомен за последиците от тяхното непредставяне. Следва да се посочи също, че избирателно кореспонденцията със заявителя е провеждана както на неговия електронен адрес, така и чрез системата. Вярно е, че родителите следва да проверяват съобщенията в ИЗОДОС, но в Наредбата не е указано по какъв начин ще бъде осъществявана кореспонденцията с родителите. Поради това не може да се приеме, че административният орган надлежно е изпълнил задължението си по чл. 30 от АПК и в този смисъл изпратеното чрез ИЗОДОС съобщение на 5. 11. 2025 г. не представлява такова.

Липсата на представени платежни документи към депозираните фактури е предполагало надлежно уведомяване по реда на чл. 30 от АПК на заявителя, на когото да се укаже какви документи и в какъв срок следва да представи, както и да се уведоми за последиците от неизпълнение на посоченото указание. В настоящия случай в административната преписка не се съдържат доказателства за такова надлежно уведомяване.

Предвид това, административният орган не е изпълнил задължението си по чл. 35 от АПК и при неизяснена фактическа обстановка е приел, че са налице материалноправните основания за отказ по искането на жалбоподателя.

Горните аргументи мотивират съда да приеме, че оспорената Заповед № РВЕ25-РД55-35/ 14. 11. 2025 г., издадена от кмета на район "Възраждане" при Столична община, представлява незаконосъобразен административен акт, който следва да бъде отменен. Преписката следва да се изпрати на административния орган за ново произнасяне, при което да бъдат съобразени всички представени по преписката доказателства и при необходимост - да се приложи чл. 30 от АПК, едва след което да бъде извършена преценка относно наличие на условията за изплащане на компенсации по искане за изплащане на компенсации, депозирано на 17. 10. 2025 г. от Н. К..

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК Административен съд – София град, Второ отделение, 53 състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Заповед № РВЕ25-РД55-35/ 14. 11. 2025 г., издадена от кмета на район "Възраждане" при Столична община.

ИЗПРАЩА преписката на кмета на район "Възраждане" при Столична община за ново

произнасяне, съобразно мотивите на настоящия съдебен състав и в 14-дневен срок от получаване на преписката.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

ПРЕПИСИ от решението да се изпратят на страните.

Съдия: